

HUMANISTIKA

Področje: 6.10 – Filozofija

Za filozofsko raziskovanje – kot njegovo nalogo bi morda lahko opredelili proizvodnjo pojmov in razvijanje modelov razumevanja – je značilno, da poteka v stalnem dialogu z vsemi področji vednosti in s celotno zgodovino filozofske misli ter da se praviloma odvija v okviru šol mišljenja, od katerih načeloma vsaka pretendira po totalnosti. Filozofija kot enovita disciplina toliko ne obstaja.

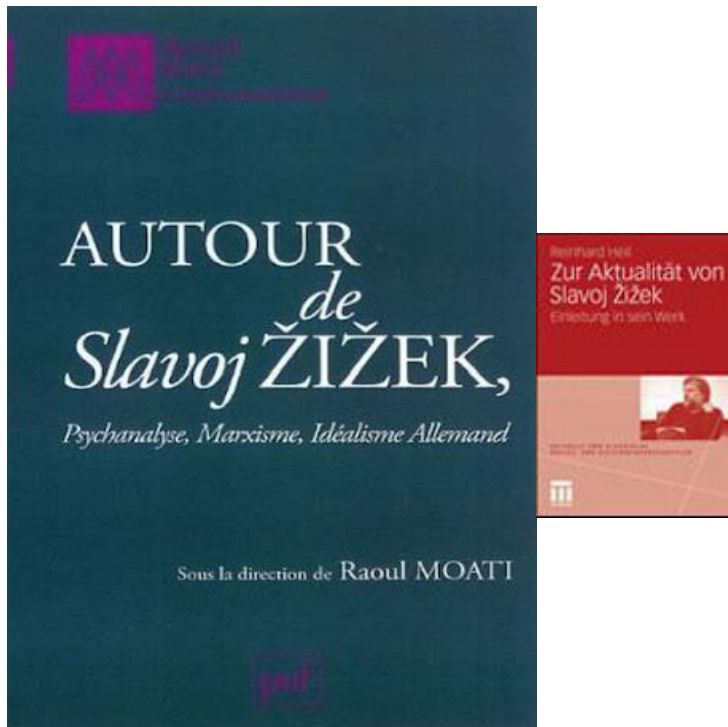
V organizacijskem smislu je večina raziskovalnega dela vezana na programske skupine pri treh univerzah in na inštitutu ZRC SAZU. Vzdrževanje teh skupin je dolgoročno odločilnega pomena. Kajti čeprav je filozofsko delo pretežno individualno, je strukturno pogojeno z obstojem nekakšne kolektivne inteligence, ki določa problemsko polje in daje na razpolago orodja za njihovo konceptualizacijo. Pri ohranjanju odprtosti tega prostora igrajo pomembno vlogo štiri filozofske revije. Izjemno mednarodno odmevnost ima Slavoj Žižek s svojo šolo, ki je postal eden od najbolj prepoznavnih slovenskih izvoznih artiklov znanstvene in širše kulturne produkcije.

Med problemi bi posebej izpostavili skrb za mlade, ki, tudi spričo restriktivne kadrovske politike univerz, nimajo veliko možnosti za raziskovalno delo, kar lahko privede do izgube celih generacij. Uvesti bi bilo treba drugačne postopke ocenjevanja: povsem zgrešeno je prenašanje kriterijev znanstvene odličnosti s področja naravoslovja (filozofi pišejo knjige, ne člankov) in zanašanje na obstoječe znanstvene baze, ki so strukturno pristranske. Poskrbeti bi bilo treba za večjo institucionalno vpetost filozofije v družbeno odločanje, ki danes pogosto poteka brez filozofskega razmisleka (npr. celo v komisijah za etiko).

HUMANISTIKA

Področje: 6. 10 – Filozofija

Dosežek 1: Fenomen Žižek. Vir: R. Moati (dir.), *Autour de Slavoj Žižek. Psychanalyse, Marxisme, Idéalisme Allemand*, Presses universitaire de France, Paris 2010 in R. Heil, *Zur Aktualität von Slavoj Žižek. Einleitung in sein Werk*, Verlag für Sozialwissenschaften, Wiesbaden 2010.

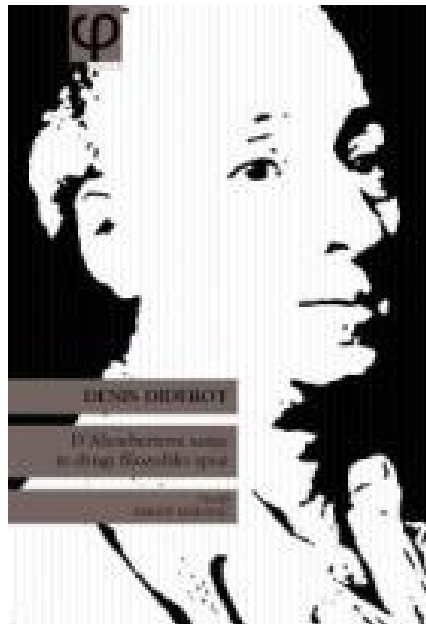

Slavoj Žižek danes velja za enega od najvplivnejših filozofov na svetu, katerega misel določa tok razprave na širokem področju od ontologije preko kritične teorije družbe do interpretacije avtorjev nemškega klasične filozofije. Tudi v obravnavanem letu je izdal več publikacij (med njimi naj omenimo le *Living in the End Times*, Verso, London 2010). Vendar razsežnost fenomena Žižek še boljše ponazarja dejstvo, da so poleg številnih knjig, doktoratov in simpozijev, ki so bili posvečeni Žižkovemu delu na angleškem govornem področju (in poleg revije *International Journal of Žižek Studies*), v letu 2010 izšli tudi dve knjigi o Žižku in njegovem delu v francoščini in nemščini. Glede na odmevnost Žižkovega dela, ki daleč presega običajna merila, bi v tem primeru morda tudi ARRS moral razmisliti o posebnih prijemih podpore.

HUMANISTIKA

Področje: 6.10 – Filozofija

Dosežek 2: Izbrani filozofski spisi, vir: D. Diderot,
D'Alembertove sanje in drugi filozofski spisi, ur. M. Božovič,
Založba ZRC, Ljubljana 2010.

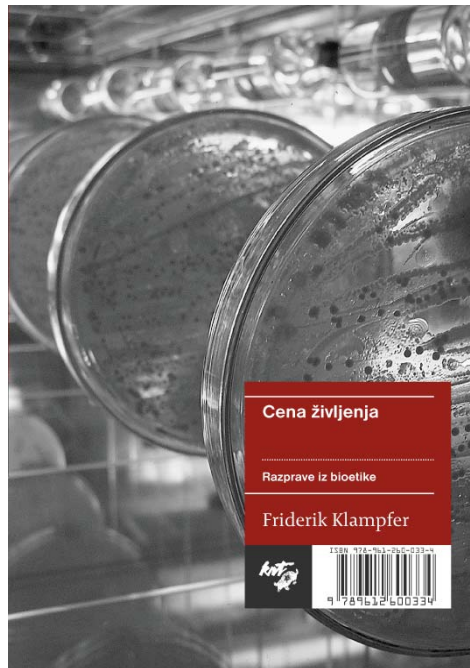

Ekipa pod vodstvom Mirana Božoviča je poskrbela za izid obsežnega strokovno opremljenega prevoda izbranih filozofskih spisov Denisa Diderota. Projekt pa ni izjemen dosežek samo po tem, da prinaša spise enega od najizvirnejših materialistov 18. stoletja in tako razširja surovine za slovensko filozofsko delo; ob njem je bil marveč organiziran tudi celodnevni simpozij, na katerem je več domačih avtorjev (poleg Božoviča še Kroupa, Simoniti idr.) obravnavalo Diderotovo delo in njegov pomen za razumevanje sodobne filozofije (npr. spekulativnega materializma), prispevki pa so bili nato objavljeni v posebnem sklopu revije *Filozofskega vestnika* v številki 1/2011. Tako projekt predstavlja zgleden primer aktualizacije nekega klasičnega avtorja in hkrati povezovanja znanstvenega, prevajalskega in diseminacijskega dela.

HUMANISTIKA

Področje: 6. 10 – Filozofija

Dosežek 1: 2.01-Znanstvena monografija. Vir: KLAMPFER, Friderik, PRIBAC, Igor (ur.). *Cena življenja : razprave iz bioetike*, (Zbirka Krt, 157). Ljubljana: Krtina, 2010. 293 str.

Monografija o bioetiki vsebuje več razprav, ki so rezultat avtorjevega raziskovalnega dela v zadnjih desetih letih in se ukvarjajo s široko paleto vprašanj, od reprodukcijskih dilem, raziskovanja na zarodnih matičnih celicah, pravice do končanja življenja, človekovega dostojanstva pa do pravic živali, čemur je dodana še študija, ki utemeljuje bioetiko kot filozofsko disciplino. Poleg nespornih neposrednih rezultatov je knjiga pomembna, ker vsaj pri nas ponuja prvo filozofsko dosledno obravnavo dilem glede ravnanja z ljudmi in drugimi živimi bitji, ki jih (zlasti, vendar ne izključno) sprožajo nove medicinske tehnologije. Tako učinkovito podkrepi sicer zdravorazumsko zahtevo, da bi morali tudi v Sloveniji v institucionalno obravnavo bioetičnih vprašanj (poleg zdravnikov, pravnikov in teologov) vključiti filozofe.